

BURSA SMMMO 21. OLAĞAN GENEL KURULU VE SEÇİMLERİ TAMAMLANDI

Bursa Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (BSMMMO) 21. Olağan Genel Kurulu ve seçimleri, 1-2 Haziran 2013 tarihlerinde gerçekleşti.

Genel Kurula, TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı, TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyeleri, SMMM ve YMM Odalarının temsilcileri, CHP Bursa Milletvekili Sena Kaleli, AK Parti Bursa Milletvekili Bedrettin Yıldırım, kamu kurum ve kuruluş temsilcileri ile çok sayıda meslek mensubu katıldı.

ORTAK PAYDAMIZ MESLEĞİMİZDİR

TÜRMOB bünyesindeki odaların birer birer genel kurullarını gerçekleştirdiklerini ve yeni yönetimlerini belirlediklerini söyleyerek konuşmasına başlayan TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı, "Bizim ortak paydamız, mesleğimizdir. Bu ortak payda, birlikteliğimizi oluşturmaktadır. Ortak paydamız olan mesleğimizin geleceği için elbirliği ile mücadele etmek zorundayız. Hiç kimsenin, mesleğin geleceğinin önüne kendi çıkarlarını koyma hakkı yoktur. Bu meslek örgütü için mücadele eden herkes, önce mesleki çıkarları ön planda tutmak zorundadır" ifadelerini kullandı. Sanlı, seçimler sonucunda göreve gelecek olan yönetim kadrolarına başarılar diledi.

ODA SEÇİMLERİMİZ DEVAM EDİYOR

Oda seçimleri hızla devam ediyor. 3 yılda bir yapılan seçimlerde Oda Yönetimi, Denetimi, Disiplin Kurulları ve TÜRMOB delegasyonu seçiliyor. 4 Mayıs tarihinde başlayan seçimlerde şu ana kadar 62 Odamızın seçimleri gerçekleşmişti. Geçen hafta sonu ise 11 Odamızın daha seçimleri yapıldı. Böylece şu ana kadar 73 Odamızın seçimleri tamamlanmış oldu. 01-02 Haziran tarihlerinde seçimi tamamlanan Odalarımız şöyle:

"Balıkesir SMMM, Batman SMMM, Bodrum SMMM, Bursa SMMM, Elazığ SMMM, Erzincan SMMM, Karabük SMMM, Kırıkkale SMMM, Kütahya SMMM, Sinop SMMM; Muş SMMM"

TÜRMOB

gündemde öne çıkanlar

TÜRMOB Adına Sahibi ve
Genel Yayın Yönetmeni
Nail SANLI

Yayın Kurulu
Nail SANLI
Ülkü SÖNMEZ
Yücel AKDEMİR
Burhan GEZGİN

Sorumlu Müdür
Aysel ŞİMŞEK

Editör
Ebru AYDIN
Editör/Fotomuhabiri
Gürsel GÖKÇE

Dizgi -Düzenleme
Tuncay TEKYILDIZ

Yönetim Yeri
Gençlik cd No:107
Anıttepe /Ankara
Tel:0312 -232 50 60
Faks:0312 232 04 71

İçindekiler

BURSA SMMMO 21. OLAĞAN GENEL KURULU VE SEÇİMLERİ TAMAMLANDI.....	1-3
ODA SEÇİMLERİMİZ DEVAM EDİYOR.....	1
TÜRMOB GENEL BAŞKANI SANLI'NIN GELİR VERGİSİNİ TASARISI VE VARLIK BARIŞINA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI.....	4-5
ÖZEL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ.....	6
MALİYE BAKANI ŞİMŞEK: 29 YAŞINI AŞMAMIŞ GENÇ GİRİŞİMCİLER 3 YIL BOYUNCA VERGİ ÖDEMEYECEK”	7-8-9-10-11
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ YÜZDE 2.4 ARTTI.....	11-12
İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANI ARTTI.....	12
REEL KESİMİN GÜVENİ ARTTI.....	12-13
DIŞ TİCARET: YILIN İLK DÖRT AYINDA DIŞ TİCARET AÇIĞI YÜZDE 17.5 ARTIŞLA 32 MİLYAR DOLARA YÜKSELDİ.....	13

1.sayfadan devam...

ODANIN KURUMSALLAŞMA ÇALIŞMALARINI TAMAMLADIK

Genel Kurulda konuşan Bursa SMMMO Başkanı Mesut Topçu, geride bıraktıkları yönetimleri süresince, Odanın kurumsallaşma çalışmalarını da tamamladıklarını söyleyerek, “BSMMMO çatısı altındaki tüm birimleri kapsayan ‘BSMMMO Kurumsal ve Organizasyonel Yapısına İlişkin Yönerge’ yönetim kurulumuzca hazırlanarak; odamızın organizasyon yapısına ilişkin temel prensipler, kurullar arasındaki ilişkiler, kurulların görev ve sorumlulukları, oda organlarıyla personelin ilişkisi, personel atamaları, görev tanımları ve hiyerarşik ilişki ortaya konulmuştur. Ardından ‘Harcama Yönergesi’ hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur. Ayrıca, hazırladığımız ve genel kurulumuzun onayına sunduğumuz 8 yönergenin kabulüyle BSMMMO’da kurumsallaşma süreci tamamlanmış olacaktır” diye konuştu. Topçu, konuşmasının sonunda çalışma arkadaşları ve ekibi başta olmak üzere, TÜRMOB Yönetimi ile görev süreleri içerisinde işbirliği içinde çalıştıkları kamu kurumlarına ve sivil toplum örgütlerine, BAOB bileşenlerinin temsilcilerine teşekkürlerini iletirken, göreve gelecek meslektaşlarına da başarılar diledi.

EKONOMİDEKİ GELİŞMELERİ EN İYİ SERBEST MUHASEBECİ VE MALİ MÜŞAVİRLER ANLAR

BSMMMO 21. Olağan Genel Kurulu, protokol konuşmalarıyla devam ederken kürsüye çıkan AK Parti Bursa Milletvekili Bedrettin Yıldırım, ekonomik gelişmeleri ve durumu en iyi serbest muhasebeci mali müşavirlerin anlayabileceğini söyledi. Bedrettin Yıldırım, ekonomideki değişimin hesabını en iyi serbest muhasebeci ve mali müşavirlerin yaptığını vurgulayarak, göreve gelecek yeni yönetime başarılar diledi.

MALİ MÜŞAVİRLER, MALİ VE EKONOMİK YAŞAMINA ÖNEMLİ BİR DEĞER KAZANDIRDI

Genel kurulda konuşan CHP Bursa Milletvekili Sena Kaleli de serbest muhasebeci mali müşavirlerin Türkiye’nin mali ve ekonomik yaşamına önemli bir değer kazandırdığını vurgulayarak, meslek mensuplarının sürekli değişen yasalar nedeniyle sıkıntıya düşmeleri ve angaryalarla mücadele etmek durumunda kalmalarının üzücü olduğunu kaydetti. Kaleli seçimlerden sonra yönetime gelecek kadroya başarılar diledi.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI SANLI'NIN GELİR VERGİSİNİ TASARISI VE VARLIK BARIŞINA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

TÜRMOB Genel Başkanı Ymm. Nail Sanlı, Başkent TV'de yayınlanan Güncel programında “Türkiye’de vergi sistemi”ni değerlendirdi.

50 yıldır uygulanan 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun bugün itibariyle bir çok revize edilmesi gereken maddesi olduğunu söyleyen Sanlı, “126 maddelik Gelir Vergisi Kanunu’na 84 tane geçici madde eklendi. Bu Gelir Vergisi Kanunu’nun uzmanların bile işin içinden çıkamadığı bir duruma dönüştüğünün göstergesidir” dedi.

VERGİ TABANA YAYILMALI

Türkiye’nin en büyük ihtiyaçlarından birisinin vergi bilincinin geliştirilmesi ve verginin tabana yayılması olduğunu söyleyen Genel Başkan Sanlı, “Verginin iki tarafı var, veren ve toplayan. Bunların arasında da köprü vazifesini gören ve uygulayan kesim serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlerdir. Vergisel açıdan bir hazırlık olacaksa bu üç tarafın bir masada oturup bir uyum içinde çalışması gerekir. Bugüne kadar böyle bir çalışmaya katılmamız için davet almadık, görüşümüz de istenmedi. Ancak biz bunlar istenmese bile kendimizi bu işin sorumluluğundan uzak tutacak değiliz. Biz her safhasında gerekli önerilerde bulunmak ve ihtiyaçları bildirmek sorumluluğuna sahibiz” ifadelerini kullandı.

GELİR VERGİSİNDE NELER DEĞİŞMELİ

Gelir Vergisi Kanunu’nda 7 tane unsurun olduğunu anlatan Sanlı, “Gelirin tanımı bütün gelir unsurlarını kapsayacak şekilde yeniden yapılmalı. İstisnalar ve indirimler konusunda biraz daha hassas davranılmalı. Özellikle istisnalar bütün gelir unsurları için eşit bir şekilde uygulanmamaktadır. Anayasanın 73. maddesinde herkesin kendi mali gücüne göre vergi ödemesi gerektiğinden bahsedilir. Bunun sadece ödeme gücüyle sınırlı kalmaması gerekli. Sosyal devlet ilkesiyle birlikte paralel çalışması gerekir. Dünya ülkelerinde özellikle emeğe bağlı bir takım gelir unsurlarının sermayeye dayalı gelir unsurlarına oranla biraz daha hafif vergilendirildiği bir sistemin gözetildiğini söyleyen Sanlı, bütün dünyada uygulanan bu sistemin Türkiye’de de uygulanması gerektiğinin altını çizdi. Artan oranlı vergi tarifesinin olmasının en adil seçenek olduğunu savunan Genel Başkan Sanlı, “Bu tarife mutlaka devam etmeli. Ama oranlar arasındaki, vergi dilimleri arasındaki bağ da çok iyi konulmalı. Aralar fazla açılmadan vergilendirilmeli” dedi.

AR-GE YATIRIMLARI TEŞVİK EDİLMELİ

Çalışma hayatının yıllardır gündeminden düşmeyen asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve asgari geçim indiriminin tüm gelir unsurları için uygulanması talepleri olduğuna işaret eden Sanlı, “Bilişim sektörü ve özellikle Ar-Ge yatırımları teşvik edilmeli. Çünkü bunların gelir olarak Türkiye’ye dönüşü olacak. İlk etapta vergilendirilmeden ziyade bir istihdam alanı yaratılmalı” diye konuştu. Genel Başkan Sanlı, mükelleflerin haklarının Maliye Bakanlığı’na ve

Gelir İdaresi Başkanlığı'na "Mükellef Hakları Bildirgesi"ne bağlanmış durumda olduğunu söyleyerek, mükellef haklarının bildirgeden ziyade bir yasa ile tanımlanması gerektiğine işaret etti.

DOLAYLI VERGİLER YERİNİ BEYANA DAYALI VERGİLERE BIRAKMALI

Dolaylı vergi konusuna da değinen Sanlı, dolaylı vergilerin yerini beyana dayalı vergilere terk etmesi gerektiğini söyledi. Sanlı, "Türkiye'de verginin büyük kısmı ücretli kesim ile menkul sermaye sahibi insanların bankalardaki mevduatlardan peşinen kesilen vergilerle karşılanıyor" dedi.

Sanlı varlık barışı konusunda ise şunları söyledi:

"Varlık Barışının amacı bir gelir sağlamakla birlikte Türkiye'ye sermaye girişinin sağlanmasıdır. Bununla da cari açık ve bütçe açığının kapatılması hedeflenmektedir. Geçmişte 2008 yılında bazı kıymetlerin, değerlerin ekonomiye kazandırılması amacıyla Varlık Barışına benzer 5811 Sayılı Yasa hazırlanmıştı. Bugünkü Varlık Barışı düzenlemesindeki bir çok madde o Yasada da vardı. Fakat beklenen sonuç alınmadı. 2011 yılında 6111 Sayılı Varlık Barışı Yasası çıkarıldı ve 36 aya varan bir taksitlendirme söz konusuydu. Bu yeni düzenleme ile 15 Nisan 2013 tarihi itibarıyla yurt dışında bulunan para, altın, dövizlerin 31 Temmuz'a kadar beyan edilmesi ve beyan tarihinden itibaren 1 ay içinde Türkiye'ye kazandırılması öngörülmüştür. Bunun yerine 6111 Sayılı Yasa ile düzenlenen Varlık Barışını yeniden yapılandırarak, ayağa kaldıran bir düzenleme içerseydi daha iyi olacaktı. 6111 Sayılı Yasada iki tane önemli düzenleme vardı. Taksitlendirme yaptığımız taktirde 2 taksitten daha fazlasını erteleyemiyordunuz, ödememezlik yapamıyordunuz ve cari dönem ödemelerini geciktiremiyordunuz. Bu yeni yapılan düzenleme kesintiye uğramış taksitleri

yeniden yapılandırarak ve onları uygun bir gecikme faiziyle tekrar ödeme imkanı içerseydi biraz daha adil, amacına uygun bir düzenleme olurdu."

MESLEĞE GİRİŞ İÇİN 9 YILA İHTİYAÇ VAR

Serbest muhasebeci mali müşavirlik mesleğinden bahseden Sanlı, mesleğin çok zor bir süreçten sonra elde edildiğine dikkat çekti. Sanlı serbest muhasebeci mali müşavirlik mesleğini yapabilmek için geçirilen süreç hakkında şu bilgileri verdi:

"Bugün bir lise mezunu kendisine serbest muhasebeci mali müşavir olacağını diye hedef koyduğu zaman tıp tahsilinden bile daha uzun bir

süreçle karşı karşıyadır. Özellikle bunu vurguluyorum. Elbette tabiplik çok önemli ve saygın bir meslektir. Ama 6 yılda bir tıp doktoru yetişiyor. Bir serbest muhasebeci mali müşavirin yetişebilmesi için 9 ise tam yıla ihtiyaç vardır. Lise mezunu kendisine hedef koyduğu zaman bir kere 4 yıl lisans eğitimini görecek. Arkasından 3 yıl dünya standartlarında meslek kütüğüne kayıtlı olarak staj yapacak. 2 yıl içerisinde yetirlik sınavlarını verecek. Ayağı hiç bir taşa çarpmaz, her şey yolunda giderse 9 yıl içerisinde serbest muhasebeci mali müşavir oluyor. Yeminli mali müşavir olması için ise 19 yıla ihtiyacı var. 10 yıl serbest muhasebeci mali müşavir olarak çalıştıktan sonra yeniden bir yetirlik sınavı ile yeminli mali müşavirlik unvanını alıyor."

BİZ 73 MİLYONU İLGİLENDİREN BİR İŞ YAPIYORUZ

Serbest muhasebeci mali müşavirlik mesleğinin yetişmesi için harcanan zamanın belki de çok iyi anlatılmadığını söyleyen Sanlı, "Kamuoyunda, her canı isteyen bu mesleğe girebildiği gibi bir algı var. Oysa bu mesleğe giriş şartlarının çok zor elde edildiği apaçık ortada. Bunun karşılığında hak edilen yerde miyiz? 23 yıllık mesleki geçmişimiz çok önemli bir yere geldiğimiz, çok önemli bir mesafe kaydettiğimiz ortada. Ama hala hak ettiğimiz yerde değiliz. Biraz devletimizde bu işe destek vermesi gerekiyor. Bu mesleğin öne çıkacağı çalışmaları birlikte yapmamız gerekiyor. Hiç bir mesleğin değersiz olduğu iddiasında değiliz hepsi bir ihtiyaçtır. Tabiplikten hukuka, eczacılıktan mühendisliğe kadar. Ancak bizim mesleğimizi diğer mesleklerden ayıran çok önemli bir ayrıç vardır. Kendine özgü bir konu ile ilgilenmiyoruz. 73 milyon Türk insanının milli gelirden alacağı bir payla ilgili bir işle uğraşıyoruz. Biz hassasiyetle ve titizlikle bu işleri yapmaya çalışıyoruz" dedi.

ÖZEL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesi ile Meslek Yasamıza eklenecek bir geçici maddeyle usul ve esasları Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek "Özel yeminli mali müşavirlik sınavı" yapılması teklif edilmiş olup söz konusu madde aşağıdaki gibidir:

"Geçici Madde 15 - (1) 26/7/2008 tarihi itibarıyla kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve meslek yeterlilik sınavını bu tarih itibarıyla veya bu tarihten sonra açılmış sınavlarda başarılı olarak vermiş olanlardan, 9'uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen 10 yıllık süreyi tamamlamamış bulunanlar, Birlik tarafından yapılacak özel yeminli mali müşavirlik sınavında başarılı olmaları kaydıyla, yeminli mali müşavirlik unvanını almaya hak kazanırlar. Ancak, bunların yeminli mali müşavirlik ruhsatını alabilmeleri için 9'uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki süreyi tamamlamaları şarttır. Söz konusu özel yeminli müşavirlik sınavını yapacak olan komisyon üyelerinin belirlenmesi, komisyonun çalışma usulleri, sınav konuları, sınavın yapılacağı yer ve zaman ile sınava ilişkin diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nca belirlenir.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanunun Geçici 9'uncu maddesi uyarınca Maliye

Bakanlığı tarafından yapılan özel yeminli mali müşavirlik sınavında başarılı olanların hakları mahfuzdur."

Kanun Teklifinin TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesine 15 Mayıs 2013 tarihinde saat 11.00'de başlanmış ve bir alt komisyon kurularak görüşmeler devam etmiştir. Genel Başkanımız Nail Sanlı katıldığı komisyon görüşmelerinde söz alarak, özel YMM sınavının daha önce 2008 yılında 3568 Sayılı Meslek Yasamızda değişiklik yapan 5786 sayılı Yasanın 20. maddesi ile düzenlendiğini ancak itirazlarımız üzerine Anayasa Mahkemesi'nin söz konusu sınavı düzenleyen maddeyi iptal ettiğini belirterek özel YMM sınavı yapılmasının yaratacağı sakıncalar ve neden olacağı sorunlara ilişkin komisyona bilgi verilmiştir.

Ayrıca 2010 yılında yapılan TÜRMÖB Genel Kurul'unda kabul edilen sınav yönetmeliğinde düzenlenen EK SINAV HAKKI'nın bir yasa değişikliği bile gerektirmediği halde Maliye Bakanlığı'nın yönetmeliği yayınlaması yüzünden SMMM ve YMM sınavlarından tek ders veya not ortalaması nedeniyle mağdur olmuş, mesleğe yıllarını vermiş üyelerimizin mağduriyeti ortadayken şimdi bir özel sınavla belli bir kesime ayrıcalık yapamayacaklarını belirterek, söz konusu Tasarının bu maddesinin geri çekilmesini sağlamıştır.

MALİYE BAKANI ŞİMŞEK: 29 YAŞINI AŞMAMIŞ GENÇ GİRİŞİMCİLER 3 YIL BOYUNCA VERGİ ÖDEMEYECEK”

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Gelir Vergisi Kanun Tasarısı'nın detaylarını açıkladı. Şimşek, tasarı ile genç girişimcileri teşvik ettiklerini belirterek, “Ticari faaliyet nedeniyle ilk defa gelir vergisine tabi olacak, 29 yaşını aşmamış genç girişimciler, 3 yıl boyunca asgari ücrete isabet eden kazançları üzerinden hiç vergi ödemeyecekler” dedi.

Bakan Şimşek, bakanlıkta Gelir Vergisi Kanun Tasarısına ilişkin bir basın toplantısı düzenledi. Şimşek, konuşmasının başında OECD ülkelerindeki gelir ve kazançlar üzerinden alınan vergi gelirlerinin milli gelire oranı ile Türkiye'deki oranları karşılaştırdı. Şimşek, “OECD ülkelerine baktığımız zaman en son rakamlar 2011 yılına ait. 2011 yılında gelir ve kazançlar üzerinden alınan vergilerin Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranı ortalama yüzde 11.4. Avrupa Birliği ülkelerinde ise ortalama 10.4. Bu oran Danimarka gibi Norveç gibi ülkelerde yüzde 20 ile 30 aralığında. Ülkemizde ise gelir vergisi ve kurumlar vergisi, yani gelirlerin toplamının Gayrisafi Yurtiçi Hasılaya oranı yüzde 5.8. Yani en düşük ülkeler arasındayız gelir ve kazançlar üzerinden alınan vergilerde ülkemiz. Ekonomik kapasitesinin çok altında bir vergi yüküne sahiptir” diye konuştu.

Yeni Gelir Vergisi Kanunu'nun kayıtdışılıkla mücadelede ellerini güçlendireceğinin altını çizen Şimşek, “Bu çerçevede gelir vergisi oranları ile oynamadan herhangi bir artışa gitmeden Türkiye'de kayıtdışılığı azaltarak, gelir ve kurum kazançları üzerinden daha fazla ülkemizde kaynak üretmenin önünü açacak diye düşünüyorum” dedi.

53 YILLIK GELİR VERGİSİ KANUNU YÜRÜRLÜKTEN KALKIYOR

Mevcut Gelir Vergisi Kanunu'nda yıllar itibariyle birçok değişiklik yapıldığını ifade eden Şimşek, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 1960 yılında kabul edildiğini, o tarihten bugüne kadar birçok maddesinde 76 değişik kanunla değişiklik yapıldığını vurguladı. Şimşek, konuşmasında şunları kaydetti:

“Ek geçici ve mükerrer maddelerle birlikte madde sayısı 210'u aşmış, aslında bir anlamda kanunun sistematigi bozulmuş. Ayrıca gelir unsurları ile bu unsurlara ilişkin istisna, indirim ve diğer müesseseler kanunun değişik bölümlerinde dağınık halde bulunmaktadır. Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan bazı temel müesseseler geçici maddeler

ile yönlendirilir bir hal almıştır. Yani anlayacağınız 1960 yılında çıkartılan bu kanun hakikaten bugün itibariyle bizim arzuladığımız bir sistematiğten çok uzak, daha önemlisi hakikaten kanunun çok köklü bir şekilde elden geçirilmesi ihtiyacı da son derece açık. Biz getirdiğimiz bu tasarı ile 53 yıldır yürürlükte olan Gelir Vergisi Kanunu'nu yürürlükten kaldırıyor, değişen ekonomik ve mali ihtiyaçları da göz önünde bulundurarak yeni bir kanunu yürürlüğe koymayı ümit ediyoruz. Tabi yeni gelir vergisi kanunu basit sade ve kolay anlaşılabilir bir yapıda hazırlanmıştır. Gelir Vergisi Kanunu'nun hazırlanmasında bazı temel ilkeler gözetilmiştir. Bu ilkeler, daha adil bir gelir vergisi oluşturmak, yatırım, üretim ve istihdamı daha da desteklemek, ekonominin rekabet gücünü daha da artırmak, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu teşvik etmek, kayıtlı ekonomiye geçişi hızlandırmak ve vergiyi tabana yaymak prensipleri çerçevesinde hazırlanmış bir kanundur.”

YENİ GELİR VERGİSİ KANUN TASARISI'NDA 7 TEMEL EKSEN GÖZETİLDİ

Yeni Gelir Vergisi Kanun Tasarısı'nda 7 temel eksenin gözetildiğini söyleyen Şimşek, bu çerçevede mevcut Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nu tek kanun olarak birleştirdiklerini vurguladı. Her iki kanunun madde sayısının 255'in üzerinde olduğuna dikkati çeken Şimşek, “Biz şimdi bunu sadeleştiriyoruz, basitleştiriyoruz. Dünyadaki uygulamada böyle. Dünyanın birçok ülkesinde gelir ve kurumlar vergisi kanunları ayrı ayrı değil, tabi ki birleşik olarak var. Beyana dayalı vergileme sistemini genişletmeyi öngörüyoruz. Bu konuda özellikle eşik değerleri belirliyoruz, ama Bakanlar Kurulu'na bu anlamda geniş yetkiler veriyoruz. Yatırım, üretim ve istihdamı teşvik ediyoruz, vergiye gönüllü uyumu kolaylaştırıyoruz, engellilerin ekonomik yaşama katılmasını teşvik eden yeni düzenlemeler yapıyoruz, enerji tasarrufunu teşvik ediyoruz. Yürütmede etkinlik ve esneklik için Bakanlar Kurulu'nun yetkilerini genişletiyoruz” dedi. Hali hazırda ek ve geçici ve mükerrer maddelerde birlikte Gelir Vergisi Kanunu'nun 210 maddeden daha fazla olduğunu, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun ise 45 maddeden oluştuğunu söyleyen Şimşek, iki kanunu birleştiren yeni Gelir Vergisi Kanunu'nun ise sadece 95 maddeden oluştuğunu ifade etti.

BEYANA DAYALI VERGİLEME SİSTEMİNİN YAYGINLAŞTIRILMASI HEDEFLENİYOR

Tasarı ile beyana dayalı vergileme sistemini yaygınlaştırmaya yönelik önemli değişiklikler belirlediklerini söyleyen Şimşek, “Bu kapsamda

ücretler ve istisna kapsamındaki bazı serbest meslek kazançlarından belirlenen haddi aşanlar için beyanname verilmesini öngörüyoruz. Beyanname verilmesi durumunda vergi adaletine uygun olarak, gerçek giderler, yapılan bağış ve yardımlar, eğitim ve sağlık harcamaları matrahtan indirilebilecektir. Dolayısıyla burada aslında bütün modern, gelişmiş ülkelerde var olan bir müesseseyi Türkiye'ye kazandırmış oluyoruz bir anlamda" şeklinde konuştu.

KENTSEL RANTLAR VE SERMAYE KAZANÇLARININ VERGİLENDİRİLMESİNDEKİ İSTİSNALAR DARALTILIYOR

Düzenlemenin vatandaşın lehine olan maddeler içerdiğinin altını çizen Şimşek, şunları kaydetti:

"Vergi tabanının genişletilmesi tasarının en önemli amaçlarından bir tanesidir. Bu çerçevede kentsel rantları ve sermaye kazançlarının vergilendirilmesindeki istisnaları daraltıyoruz. Kira gelirlerinde götürü gider uygulamasını sınırlandırıyoruz. Birden fazla iş yerinde ticari faaliyette bulunanlar bundan böyle basit usulden yararlanamayacaklar. Kurumların yönetim kurulu üyelerine ortaklık payı ile orantılı olmaksızın ödenen kar payları bundan böyle ücret olarak tarifeye göre vergilendirilecek. Uluslararası uygulamalara paralel olarak yabancı iş adamları, uzmanlar ve basın yayın çalışanları Türkiye'de 3 yıldan fazla kalırlarsa tam mükellef olacaklar."

GENÇ GİRİŞİMCİLERE DESTEK

Tasarı ile genç girişimcileri teşvik ettiklerini söyleyen Şimşek, "Ticari faaliyet nedeniyle ilk defa gelir vergisine tabi olacak, 29 yaşını aşmamış genç girişimciler, 3 yıl boyunca asgari ücrete isabet eden kazançları üzerinden hiç vergi ödemeyecekler" dedi. Şimşek, "Geçen sene girişimci sermayesi, melek yatırımcı gibi çok temel bazı unsurları da biz kanuna ilave etmiştik. Böylece özellikle Türkiye'de girişimciliği destekleyecek bir yaklaşım içerisine girmiştik. Şimdi bir adım daha atıyoruz genç girişimcilere 3 yıllık bir en azından önlerini görecek bir perspektif sunuyoruz" şeklinde konuştu.

TARIMSAL ÜRETİM DESTEKLENECEK

Yeni Gelir Vergisi Kanun Tasarısı ile tarımsal üretimi desteklemeye yönelik çok önemli vergisel teşvikler getirdiklerini altını çizen Şimşek, şunları kaydetti:

"Belirli bir ölçek ekonomisine ulaşarak zirai

faaliyette bulunan sermaye şirketleri, kolektif şirketler ve adi komandit şirketler, çiftçi gibi vergilendirilecek. Bu çok önemli çünkü mevcut vergi sistemi ölçek büyütme cezalandıran bir yaklaşım içerisindeydi ve bu sektörde kayıt dışılık çok ciddi boyutlarda. Halen gerçek usulde vergilemeyi gerektiren, biçer-döver, kamyon ya da iki traktöre sahip olmak, bundan böyle gerçek usulde vergilendirme nedeni sayılmayacak. Sırf bundan dolayı hem kayıtdışılık yüksekti, hem de birçok çiftçimiz şirketleşme konusunda sıkıntılar yaşıyordu veya makine, teçhizat kullanımında ya kayıt dışı kalıyordu ya da bundan dolayı cezalandırılıyordu. Ticari kazanç olarak vergilendirmeyi gerektiren sertifikalı tohum, fide, hayvan fetüsü ve benzerinin üreticiliği zirai faaliyet kapsamına alınıyor. Daha önce böyle değildi. Çiftçi ve çiftçi sayılarında bir fiil zirai faaliyette çalışan işçilerin asgari ücrete tekabül eden ücretleri gelir vergisinden istisna tutuluyor. Özellikle kayıtdışılıkla mücadele anlamında bu da önemli bir adım."

BEYANNAME VERME SÜRELERİ 1 AY ÖNE ÇEKİLİYOR

Tasarı ile beyanname verme sürelerini bir ay öne çektiklerini ifade eden Şimşek, dördüncü dönem geçici vergi beyannamesini de kaldırdıklarını belirtti. Basit usule tabi mükelleflerin kayıtlarını kendilerinin tutabileceğini söyleyen Şimşek, "Şuanda odalar vasıtası ile tutmak durumundalar. Kira gelirleri için şuanda mükellefin anne ve babası bedelsiz olarak, yani bir konutta oturabiliyordu. Emsal kira uygulaması yoktu. Bu tasarı ile eşin anne ve babasının kullanımına bedelsiz olarak tahsis edilen konutlarda emsal kira bedeli esası uygulamasından vazgeçiyoruz. Dolayısıyla eşlerin anne babasına da bu imkanı getirmiş oluyoruz. İkamet amacı ile satın alınan tek konutun ne zaman satılırsa satılsın, elden çıkarılmasından doğan kazanç gelir vergisinden istisna edilmektedir. Yani oturduğunuz konut, sizin için temel olan konut, bunu satmak için artık 5 yıl beklemeniz gerekmiyor. Ama bundan sonra 100 yıl sonra da satsanız diğer konutları tabi ki bir gelir vergisi söz konusu olacaktır. Onun detaylarına bu aşamada girmek istemiyorum" şeklinde konuştu.

ENERJİ TASARRUFU TEŞVİK EDİLECEK

Enerji ürünleri ithalatının Türkiye'nin toplam ithalatı içinde çok önemli bir yer tuttuğuna vurgu yapan Şimşek, konuşmasında şunları kaydetti:

"Türkiye'nin yurt dışına ödediği enerji faturasını azaltmak amacıyla tasarı da enerji tasarrufunu teşvik ediyoruz. Bu tasarı ile ısı yalıtımı, enerji tasarrufu

sağlamak amacıyla yapılan harcamaların elde edilen kira gelirinden doğrudan doğruya indirilmesine imkan sağlıyoruz. Dolayısıyla bu anlamda cari açığa yönelik bir tedbirde söz konusu, günümüzde hızla değişen ekonomik ve sosyal koşullara sağlıklı ve hızlı bir şekilde adapte olabilmek ve vergi uygulamalarında etkinlik ve esneklik sağlayabilmek gittikçe önem kazanmaktadır. Bu kapsamda Bakanlar Kurulu beyana dayalı sistemin yaygınlaştırılması için beyanname verme zorunluluğuna ilişkin eşik değerleri değiştirebilecek. Şimdi tabii ki kanun belli sınırlar belirleyecek, ama Bakanlar Kurulu bu anlamda bir esnekliğe sahip olacak. Zira kazançlara yönelik ölçütleri, üretim havzaları, bölgeler, iller, mükellef grupları, arazi ve ürün türleriyle üretim türüne göre farklılaştırabilecek. Bakanlar Kurulunun diğer bir yetkisi kanunda ön görülen maktu tutar ve oranların her türlü özellikli duruma göre farklılaştırabilecek. Yine Bakanlar Kuruluna verdiğimiz bir yetki.”

“VERGİ ORANLARINDA HERHANGİ BİR DEĞİŞİKLİK YOK”

Bakan Şimşek, değişikliklerin daha iyi anlaşılabilmesi için ise bazı hususların altını çizdi. Şimşek yeni düzenlemede vergi oranlarında herhangi bir değişikliğin olmadığını; Kurumlar vergisi, gelir vergisi oranlarında mevcut mevzuata göre herhangi bir oran değişikliğine gidilmediğini; Harcamalardan veya servetten çapraz bir denetim veya vergileme sistemi öngörmediklerini; Esnafın vergi yükünü artıracak bir düzenlemenin söz konusu olmadığını ve veraset ile intikal vergisinin eski hali ile devam edeceğini söyledi.

Şimşek, “Şuanda kanunu biz Pazartesi günü Başbakanlığa sevkettik, orada tabii ki kanunun Meclis’e sevk edilmesine yönelik kararname imzaya açıldı, ümit ediyoruz ki Cuma günü itibarıyla Mecliste olacak” diye konuştu.

FUTBOLCULARA VERGİ ALANINDA BİR İSTİSNA TANINMAYACAK

Toplantı sonrası basın mensuplarının sorularını yanıtlayan Bakan Şimşek, her şeyden önce bu Kanun’da serbest meslek kazancı ya da başka anlamda spesifik bir istisna tanımlanmamışsa, özel bir düzenleme yoksa, genel hükümlere tabi olunacağını bildirdi. Bakan Şimşek, futbolculara vergi alanında bir istisna tanınmayacağını dile getirerek şunları kaydetti:

“Geliriyle artan oranlı bir vergi söz konusu olacak. Yüzde 15’ten başlayan, en yüksek yüzde 35’te biten gelir vergisi oranı uygulamamız zaten var.

Dolayısıyla futbolcu olsun, başka gündeme getirilen hususlarda olsun bu genel düzenleme söz konusu olacaktır.”

“ARTIK YÜZDE 100’LÜK İSTİSNA DÖNEMİ GERİDE KALİYOR”

Bakan Şimşek bir soru üzerine şunları kaydetti: “Şu anda şirket olarak bir gayrimenkul portföyünüzde tutuyorsunuz. Bu zamana kadar kurumlar için 2 yıldan sonra yüzde 75 istisna söz konusuydu. Biz kazançta vergi istisnası için elde tutma süresini yeni düzenlemede herkes için 2 yıldan sonra yüzde 40, 3 yıldan sonra yüzde 50, 4 yıldan sonra yüzde 60 olarak, 5 yıldan sonra yüzde 75 olarak yeniden tanımladık. Gayrimenkul satış karı hesaplanırken, enflasyona göre maliyet düzeltilmesi yapılacak. Elde tutma süresi içerisinde maliyet artırıcı harcamalar, maliyete eklenecek. Yani muteber bir düzenleme yapıyoruz. Artık yüzde 100’lük istisna dönemi geride kalıyor. Aşamalı bir geçiş söz konusu.”

TEK KONUTU SATANLARA YÜZDE 100 İSTİSNA UYGULANACAK

Bakan Şimşek, vatandaşın gayrimenkul kazançlarından vergi istisnası için elde tutma sürelerine de açıklık getirdi. Mevcut uygulamada gerçek kişilere ait gayrimenkullerde 5 yıldan fazla elde tutulması halinde yüzde 100 istisna uygulandığını anımsatan Bakan Şimşek, “Şimdi sadece temel konut diye tarif ettiğimiz, bir tek konut üzerinden 5 yılı beklemeksizin, ne zaman satarsanız satın yüzde 100 oranında istisna uygulanacak. Ama yeni konut almanız koşuluyla tabii. Birden fazla konut alım satımı söz konusuysa, bu konuda hiçbir şekilde yüzde 100’lük bir istisna söz konusu değil. Burada yine kademeli olarak bir istisna sunuyoruz. İlk iki yıla kadar temel konut haricinde istisna yok. Bu durumda yine 2 yıldan sonra yüzde 40’lık bir istisna, bir istisna yok 3 yıldan sonra yüzde 50, 4 yıldan sonra yüzde 60, 5 yıldan sonra yüzde 75. Bakanlar Kurulu’nun bunları değiştirme yetkisi söz konusu. Yüzde 75’ten daha fazla istisna söz konusu olmayacak. Altını çizmek istiyorum. Burada gayrimenkul satış karı hesaplanırken, enflasyona göre bir maliyet düzeltilmesi yapılacak. Diğer gerçek süreçte, maliyeti artırıcı harcamalar söz konusuysa bunlar da dikkate alınacak” şeklinde konuştu.

“KİRA GELİRLERİNDE GÖTÜRÜ GİDER SINIRLANDIRILİYOR”

Yeni düzenlemede vergi tabanının genişletildiğini belirten Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, şu anda kira gelirlerinde götürü giderin söz konusu olduğunu belirterek, “Kira gelirlerinde götürü gider

sınırlandırılıyor. İşyerleri, arazi, arsalar ve 52 bin TL üzeri konut kira geliri hasılatı elde edenler için yüzde 25'lik götürü gider uygulaması son buluyor. Artık gerçek gideri neyse, onu matrakattan düşebilecek. 26 bin ile 52 bin TL arası konut kiralarda götürü gider yüzde 15'e indiriliyor, 26 bin TL'ye kadar konut kirası elde edenleri için götürü gider yüzde 25 olarak uygulanmaya devam edecek. Kayıtlı ekonomi için gerçek giderler indirilebilecek. Bu önemli. Bana yöneltilen sorulardan biri Vergi Güvenlik Müessesesi ile ilgiliydi. Biz gerçek gider uygulamasına giderek bu anlamda bu yönde bir adım da atmış oluyoruz" diye konuştu.

KAZANÇTA VERGİ İSTİSNASI İÇİN ELDE TUTMA SÜRELERİ DEĞİŞİYOR

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, kazançta vergi istisnası için elde tutma süreleri hakkında da bilgi verdi. Mevcut durumda, kazançta vergi istisnası şirketlerin iştirak hissesi satışı halinde kurumlarda 2 yıldan sonra yüzde 75'i istisna, kişilerde 2 yıldan sonra yüzde 100'ü istisna şeklinde uygulandığına dikkat çeken Bakan Şimşek, "Yeni düzenlemede kazançta vergi istisnası için elde tutma sürelerinde değişikliğe gidildi. Buna göre 2 yıldan sonra yüzde 40, 3 yıldan sonra yüzde 50, 4 yıldan sonra yüzde 60, 5 yıldan sonra yüzde 75'lik bir istisna söz konusu" dedi.

İMKB'ye kote hisse edilmemiş hisse senetlerinin 1 yıldan fazla elde tutulması halinde yüzde 100 istisna uygulandığını anımsatan Bakan Şimşek, yeni tasarıya göre ise İMKB'ye kote için 2 yıldan sonra yüzde 60, 3 yıldan sonra yüzde 70, 4 yıldan sonra yüzde 80, 5 yıldan sonra yüzde 90'lık bir istisna uygulanacağını bildirdi. Bakan Şimşek, gerçek kişiler için İMKB'ye kote hisse senetlerinin 1 yıldan fazla elde tutulması halinde yüzde 100 istisna uygulamasında bir değişiklik olmadığını söyledi.

ESİK DEĞERLER VE BEYANNAMELER

Bakan Şimşek, birden fazla kaynaktan, gelir unsurundan gelir elde edip, elde ettiği gelirlerin toplamı 160 bin TL'nin üzerinde olanların bundan sonra beyannameye tabi olacağını söyleyerek şunları kaydetti:

"Bütün gelirleri üzerinden vergilendirilecek. Bundan etkilenecekler arasında ücret geliri elde eden yaklaşık 100 bin kişi, istisna serbest meslek kazancı elde eden yaklaşık 10 bin kişi, gayrimenkul sermaye iradı geliri elde eden yaklaşık 15 bin kişi. Diğer kazanç ve irat elde edenlerden yaklaşık bin. 160 bin TL eşik değere göre belirlenmiş bir husus. Her gelir için ayrı ayrı yüzde 15-35 tarifesine göre vergilendirme söz konusu

şu anda. Toplam gelirler üzerinden bundan yüzde 15-35 arasında vergilendirme söz konusu olacak. Dediğim gibi, Bakanlar Kurulu'nun yüzde 160 bin TL olan eşiği iki katına çıkarma veya yarısına kadar artırabilme yetkisi var.»

“BUNLARIN HEPSİ DAR GELİRLİ VATANDAŞLARIN MENFAATİNE DÜZENLEMELER”

Bakan Şimşek, 2023 hedefleri hakkında da bilgi verdi. Maliye Bakanlığı olarak kendilerini sürekli yenilediklerini dile getiren Bakan Şimşek, "Değişen dünya şartlarına uyum sağlıyoruz. Bizden kaynaklanan flug alanlar kalmayacak. Biz vergide öngörülebilirliği artıracacağız. Bu çok gerekli. Yatırım açısından, girişimci açısından kayıtdışıyla mücadelede son derece iddialıyız. Bunun altını çizmek istiyorum; Kayıtdışı istihdam, yüzde 52'den yüzde 36'ya düştü. Kayıtdışı ekonominin milli gelire oranı yüzde 33'lerden yüzde 32'lere, yüzde 26.5'e kadar geriledi. Şimdi bizim hedefimiz önümüzdeki 3-5 yıl arasında AB ortalamasına yakınsama. Bu yüzde 18.5. 2023'te AB üyeleri arasında en düşük kayıtdışı ekonomi büyüklüğü olan ülkeler arasına gelebilmeyi hedefliyoruz. Bu da yüzde 15'lerin altına kayıtdışılığı demek. Bu süreçte en çok dar gelirli faydalanacak. Çünkü bizim imkanlarımız arttığı zaman, milletimizin eğitim imkanlarını artırdık. Bu fırsat eşitliğini doğuruyor. Milletimizin sağlık imkanını artırıyoruz. Bu sermayenin de kalitesini yükseltiyor. Millete altyapı olarak dönüyor. Bunların hepsi doğrudan ve dolaylı olarak, dar gelirli vatandaşların menfaatine olan düzenlemelerdir" diye konuştu.

“KAYITDIŞILIK AZALTILDIĞI ÖLÇÜDE DOĞRUDAN VERGİ GELİRLERİ ARTACAK”

Kayıtdışılık azaltıldığı ölçüde doğrudan vergi gelirlerinin artacağını dile getiren Bakan Şimşek, bunun vergide adaleti önemli ölçüde sağlamalarına imkan sağlayacağını vurguladı. Bakan Şimşek, "Mali imkan, manevra alanımız arttıkça, bunun çalışan lehine, bunu dar gelirli lehine kullanacak müdahaleyi biz geçmişte de yaptık, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz. Ama mali imkanla sınırlı olmak koşuluyla" diye konuştu.

Bakan Şimşek, düzenlemeye ilişkin etki analizi yapacaklarını belirterek, "Son anda bazı değişiklikler olunca, bizim bir takım değişiklikler yapmamız gerekecek. Ama alt tüm gelirler üzerinden eğer istisna tanımlanmamışsa artan oranlı bir gelir vergisi ama mevcut gelir vergisi oranları söz konusu olacak" dedi.

“ŞİRKET ORTAKLARINA İLİŞKİN YENİ BİR DÜZENLEME YOK”

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, tasarıda şirket ortaklarına ilişkin yeni bir düzenleme olmadığını belirterek, şu açıklamalarda bulundu:

“Sadece yönetim kurulu üyelerine ilişkin bir düzenleme yapıyoruz. Türkiye’de maalesef bu konu istismar ediliyor. Yönetim kurulu üyesi olarak görünüyor, herhangi bir ücret verilmemiş gibi gösteriliyor, ama yıl sonunda çok ciddi kardan pay verildi diyor ve yüzde 15’lik temettü anlamında bir vergiye tabi. Bu haksız bir kazanç, o adaletsiz bir uygulama. Şimdi diyoruz ki ‘Yönetim Kurulu üyelerinin bir ortaklık payı varsa, o ortaklık payı ile orantılı olarak temettü alabilir ve mevcut düzenlemeye tabidir.’ Ama ortaklık payından bağımsız ilave ödeme söz konusu ise o zamanda bu asıl ücrettir diyoruz ve bundan sonra da ücret olarak değerlendireceğiz. Bu düzenleme yani ortaklarla ilgili değildir.”

“GELİR TANIMINDA BİR DEĞİŞİKLİĞE GİTMEDİK”

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tasarıda gelir tanımında bir değişikliğe gitmediklerini belirterek, “Biz herhangi bir götürü veya başka bir anlamda tanımla vergilemeye gitmiyoruz. Bu konuda bir takım kaygılar vardı. Çapraz denetime ilişkin kaygılar vardı. Servet veya diğer anlamda bir takım düzenlemelere ilişkin kaygılar vardı. Altını çiziyorum, bu tasarıda bu çerçevede bir düzenleme yoktur. Tabii gerçek gider sitemi gibi bir takım uygulamalarımız bu vergi güvenliğini bir miktar artıracak düzenlemelerdir. Benim vergi güvenliğinden kastettiğim konu oydu. İşin o tarafı belki arzuladığımız kadar güçlü olmayabilir. Ama biz mükemmeliyet iddiasında değiliz. Bu tasarı çok ciddi bir tasarı, çok önemli bir tasarı. Reform niteliğinde birçok özelliği olan tasarı, olaya o şekilde bakmakta fayda var. Bu hususta batı ve Anglosakson ülkelerindeki gibi bir uygulamaya geçmiyoruz diye bu reform olmaktan çıkmaz. Bunun altını çizmek istiyorum” diye konuştu.

“ÖZEL HÜKÜMLER OLDUKÇA SINIRLI”

Bakan Şimşek, bir soru üzerine yeni tasarıda özel hükümlerin son derece sınırlı olduğunu yineleyerek, bazı serbest meslek grupları içerisinde gruplandırmalara gideceklerinin altını çizdi. Bakan Şimşek şu açıklamalarda bulundu:

“Senaristtir, vesaire vesaire... Yani bir takım tabii detaylarda onlar görülecek. Ama şunun altını çizmek istiyorum, biz makul kabul edilebilir bir

tasarı hazırladık. Bu tasarıyı İnşallah Meclis’te muhalefeti ve iktidarı ile birlikte çalışarak, en iyi şekli vererek çıkaracağız. Ben inanıyorum ki bu tasarı ile arzuladığımız birçok hedefi gerçekleştirme noktasında önemli bir mesafe katmış olacağız.”

“MECLİS KAPANMADAN ÖNCE YASALAŞABİLİR”

Bakan Şimşek, tasarıya yasalaşma takvimi hakkında da bilgi verdi. Tasarının Haziran ayı içinde Meclis’te alt ve üst komisyon çalışmalarını bitirilirse, Meclis kapanmadan önce yasalaşabileceğini söyleyen Bakan Şimşek, “Tabii ki takdir yüce meclisindir. Sadece temennimizi ifade ediyorum” dedi.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ YÜZDE 2.4 ARTTI

Tüketici güven endeksi 2013 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 2.4 oranında arttı. Nisan ayında 75.6 olan endeks Mayıs ayında 77.5 değerine yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Mayıs ayına ait Tüketici Eğilim Anketi sonuçlarını açıkladı. Aylık Tüketici Eğilim Anketi ile tüketicilerin kişisel mali durumlarına ve genel ekonomiye ilişkin mevcut dönem değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri ölçülmekte ve yakın gelecekte yapılması planlanan harcamalarına ilişkin eğilimleri saptandı. Tüketici Eğilim Anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 2013 Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 2.4 oranında arttı. Nisan ayında 75.6 olan endeks Mayıs ayında 77.5 değerine yükseldi.

Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabiliyor. Tüketici güven endeksinin 100’den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100’den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu gösteriyor.

GELECEK 12 AYLIK DÖNEMDE TASARRUF ETME İHTİMALİ YÜZDE 11.1 ARTTI

Gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimali endeksi bir önceki aya göre yüzde 11.1 oranında arttı. Nisan ayında 22.7 olan endeks, Mayıs ayında 25.3 değerine yükseldi. Bu yükseliş, tüketicilerin gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimallerinin bir önceki aya göre arttığını gösterdi.

Hanenin gelecek 12 aylık döneme ilişkin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 3.6 oranında arttı. Nisan ayında 91.1 olan endeks değeri Mayıs ayında 94.4 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha iyi olacağını bekleyenlerin oranının yükselmesinden kaynaklandı.

Nisan ayında 101.3 olan genel ekonomik durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 3.4 oranında artarak,

Mayıs ayında 104.7 değerine yükseldi. Bu artış gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin sayısının bir önceki aya göre arttığını gösterdi.

Nisan ayında 87.4 olan gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 2.2 oranında azalarak, Mayıs ayında 85.4 değerine düştü. Bu azalış, işsiz sayısında artış bekleyenlerin oranındaki artıştan kaynaklandı.

İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANI ARTTI

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı, 2013 yılı Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre 0.1 puan artarak yüzde 74.8 seviyesinde gerçekleşti. İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 0.3 puan artarak yüzde 74.6 oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 2013 yılı Mayıs ayı İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı verilerini açıkladı. 2013 yılı Mayıs ayında imalat sanayinde faaliyet gösteren 2 bin 529 işyerine “İktisadi Yönelim Anketi” formu gönderen Merkez Bankası, 2 bin 67 katılımcıdan yanıt aldı. Merkez Bankası, tüm katılımcıların yanıtlarını ağırlıklı olarak toplulaştırdı. Buna göre 2013 yılı Mayıs ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayına göre 0.1 puan artarak yüzde 74.7’den yüzde 74.8 seviyesine yükseldi. İmalat sanayi kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 1.2 puan artış gösterdi.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2013 yılı Ocak ayında yüzde 72.4, Şubat ayında yüzde 72.2, Mart ayında 72.7, Mart ayında yüzde 73.6, Nisan ayında 74.8 düzeyinde gerçekleşmişti.

MEVSİMSEL ETKİLERDEN ARINDIRILMIŞ KAPASİTE KULLANIM ORANI YÜZDE 74.6

İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 0.3 puan artarak yüzde 74.6 oldu. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı 2013 yılı Ocak ayında yüzde 73.1, Şubat ayında yüzde 73.3, Mart ayında yüzde 74, Nisan ayında yüzde 74.3 düzeyinde gerçekleşmişti.

GRUPLARINA GÖRE KAPASİTE KULLANIM ORANI

Mal gruplarına göre kapasite kullanım oranlarında, geçen yılın aynı ayına göre gıda ve içecekler, yatırım malları ve dayanıklı tüketim mallarında artış görülürken, ara malları, dayanıksız tüketim malları ve tüketim mallarında

düşüş yaşandı. Mayıs 2013’te gıda ve içecekler geçen yılın aynı ayına göre 1.4 puan artışla yüzde 69.4’e, yatırım malları 1.2 puan artışla yüzde 74.7’ye, dayanıklı tüketim malları 0.8 puan artışla yüzde 74.4’e yükseldi. Ara mallarında kapasite kullanımı geçen yılın aynı dönemine göre 0.5 puan azalarak yüzde 76.7 olurken, dayanıksız tüketim mallarında kapasite kullanımı 0.2 puan düşüşle yüzde 71.9, tüketim mallarında 0.1 puan düşüşle yüzde 72.4 düzeyinde gerçekleşti.

REEL KESİMİN GÜVENİ ARTTI

Reel Kesim Güven Endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya göre 0.5 puan artarak 112.5 seviyesinde gerçekleşti. Reel kesimin güveni geçen yılın aynı ayına göre ise 1.3 puan azaldı. Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi ise bir önceki aya göre 0.7 puan artarak 105.7 seviyesine yükseldi.

Merkez Bankası, Mayıs ayına ilişkin Reel Kesim Güven Endeksi ve İktisadi Yönelim Anketi verilerini açıkladı.

2013 yılı Mayıs ayında imalat sanayinde faaliyet gösteren 2 bin 529 işyerine anket formu gönderen Merkez Bankası, 2 bin 67 katılımcıdan yanıt aldı. Yanıtlama oranı yüzde 81.7 oldu.

İktisadi Yönelim Anketi’ne göre, içinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda bir ay öncesine kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 17.2’ye, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 76.1’e yükselirken, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 6.7’ye geriledi.

GELECEK ÜÇ AYDAKİ BEKLENTİLER ZAYIFLADI

Gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacminin yanı sıra, iç piyasa sipariş miktarı, ihracat sipariş miktarı, toplam istihdam ve gelecek on iki aya ilişkin sabit sermaye yatırım harcamalarındaki artış yönlü beklentilerin zayıflayarak devam ettiği gözlemlendi.

Ortalama birim maliyetlerde son üç ayda artış olduğunu bildirenler lehine olan seyrin ve gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin zayıflayarak sürdüğü görüldü. Gelecek üç aydaki satış fiyatı artış beklentilerinin de zayıflayarak devam ettiği gözlemlendi. Gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya kıyasla 0.4 puan azalarak yüzde 6.2 oldu.

Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi ile iç piyasa ve ihracat sipariş miktarlarında artış bildirenler lehine olan seyrin bir önceki aya göre

artarak devam ettiği görüldü.

Mevsim normallerine kıyasla yapılan değerlendirmelerde, mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin zayıflayarak, mevcut mamul mal stoklarının mevsim normallerinin üzerinde olduğu yönündeki değerlendirmelerin ise güçlenerek devam ettiği gözlemlendi.

REEL KESİMİN GÜVENİ 0.5 PUAN ARTTI

2013 yılı Mayıs ayında Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre 0.5 puan artarak 112.7 seviyesinde gerçekleşti. Merkez Bankası Reel Kesim Güven Endeksi'ni (MBRKGE) oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, genel gidişat ve mevcut toplam siparişlere ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç aydaki üretim miktarı, mevcut mamul mal stok miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması ve gelecek üç aydaki toplam istihdama ilişkin değerlendirmeler ise endeksi azalış yönünde etkiledi.

Buna göre son üç aydaki toplam sipariş miktarı bir önceki aya göre 13.1 puan artışla 118.3 düzeyine yükselirken, sabit sermaye yatırım harcaması 1.3 puan azalışla 112.9 düzeyinde gerçekleşti.

Mevcut toplam sipariş miktarı 1.4 puan artışla 91.2'ye yükselirken, mevcut mamul mal stok miktarı bir önceki aya göre 2.1 puan azalarak 92.8 oldu. Gelecek üç aydaki üretim hacmi Mayıs'ta bir önceki aya göre 4.2 puan azalışla 131.7'ye indi. Gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı 5.7 puan azalışla 124.4'e inerken, gelecek üç aydaki toplam istihdam 0.5 puan azalışla 117.8'e geriledi. Genel gidişat ise söz konusu dönemde 2.7 puan artışla yüzde 110.5 oldu.

MEVSİMSELLİKTEN ARINDIRILMIŞ REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ ARTTI

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi ise bir önceki aya göre 0.7 puan artarak 105.7 seviyesine yükseldi.

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi Mayıs'ta mevcut toplam sipariş miktarında 91.2, mevcut mamul mal stok miktarında 92.8, gelecek 3 aydaki üretim hacminde 116.8, gelecek 3 aydaki toplam istihdamda 113.9, son 3 aydaki toplam sipariş miktarında 102.0, gelecek 3 aydaki ihracat sipariş miktarı 115.8, sabit sermaye yatırım harcaması 108.4 ve genel gidişat ise 105 olarak gerçekleşti.

DIŞ TİCARET: YILIN İLK DÖRT AYINDA DIŞ TİCARET AÇIĞI YÜZDE 17.5 ARTIŞLA 32 MİLYAR DOLARA YÜKSELDİ

İhracat Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0.9 oranında azalışla 12 milyar 520 milyon dolar düzeyinde gerçekleşirken, ithalat yüzde 18.4 oranında artışla 22 milyar 824 milyon dolar oldu. Nisan ayında dış ticaret açığı yüzde 55.1 artarak 6 milyar 643 milyondan 10 milyar 304 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti.

İhracat 2013 yılının ilk dört ayında, 2012 yılının aynı dönemine göre yüzde 3.4 artarak 49 milyar 550 milyon dolar, ithalat yüzde 8.5 artarak 81 milyar 581 milyon dolar oldu. İhracatın ithalatı karşılama oranının yüzde 60.7 düzeyinde gerçekleştiği bu dönemde, dış ticaret açığı yüzde 17.5 artarak 27 milyar 271 milyondan 32 milyar 30 milyon dolara yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2013 yılı Nisan ayında, 2012 yılının aynı ayına göre yüzde 0.9 azalarak 12 milyar 520 milyon dolar, ithalat yüzde 18.4 artarak 22 milyar 824 milyon dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2012 Nisan ayında yüzde 65.5 iken, 2013 Nisan ayında yüzde 54.9'a geriledi. Nisan ayında dış ticaret açığı yüzde 55.1 artarak 6 milyar 643 milyondan 10 milyar 304 milyon dolara yükseldi.

2013 yılı Ocak ayında yüzde 11.1 artışla 11 milyar 494 milyon dolar, Şubat ayında yüzde 5.6 oranında artışla 12 milyar 404 milyon dolar, Mart ayında yüzde 0.3 oranında azalışla 13 milyar 175 milyon dolar düzeyinde gerçekleşen ihracat, Nisan ayında da gerilemiş oldu.

İLK DÖRT AYDA İHRACAT YÜZDE 3.4, İTHALAT YÜZDE 8.5 ARTTI

İhracat 2013 yılının ilk dört ayında, 2012 yılının aynı dönemine göre yüzde 3.4 artarak 49 milyar 550 milyon dolar, ithalat yüzde 8.5 artarak 81 milyar 581 milyon dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranının yüzde 60.7 düzeyinde gerçekleştiği bu dönemde, dış ticaret açığı yüzde 17.5 artarak 27 milyar 271 milyon dolardan 32 milyar 30 milyon dolara yükseldi.